

**Oświadczenie złożone
przez senatora Kazimierza Kleinę
na 39. posiedzeniu Senatu
w dniu 21 kwietnia 2017 r.**

Oświadczenie skierowane do prezes Rady Ministrów Beaty Szydło

Szanowna Pani Premier!

Na 33. posiedzeniu Senatu w dniu 11 stycznia 2017 r. złożyłem oświadczenie skierowane do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej Marka Gróbarczyka (sygn. spr. BPS/043-33-770/17), w którym poruszyłem kwestię podejmowania zwłok, które pojawiły się na morzu, na wodach terytorialnych Polski, na wodach międzynarodowych w polskiej strefie ekonomicznej. Wcześniej w tej sprawie zwracałem się do senackiego Biura Analiz i Dokumentacji, które przeprowadziło kwerendę przepisów w tej materii, ustalając, że sprawa nie jest w sposób jednoznaczny unormowana w polskim prawie.

W związku z tym zapytałem ministra, czy należałoby w tej materii podjąć odpowiednią inicjatywę ustawodawczą, aby np. zobowiązać Straż Graniczną, Marynarkę Wojenną, żeby tą sprawą się zajmowały, czy też doprowadzić do powstania takich przepisów, żeby rybacy lub armatorzy innych statków byli zobowiązani do podejmowania zwłok, które unoszą się na powierzchni wód lub zostały wyłowione w sieciach rybackich. W odpowiedzi otrzymałem informację, że przedstawiciele MG MiŻŚ biorą udział w pracach powołanego w 2015 r. międzyresortowego zespołu do spraw opracowania koncepcji nowej ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, którym kieruje główny inspektor sanitarny w porozumieniu z Ministerstwem Zdrowia. W ocenie MG MiŻŚ, biorąc pod uwagę obecny stan prawny i możliwości techniczne, zadania obejmujące podejmowanie i transport zwłok powinien obecnie realizować Morski Oddział Straży Granicznej.

Kontynuując temat, na 35. posiedzeniu Senatu w dniu 24 lutego 2017 r. złożyłem oświadczenie skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Mariusza Błaszczaka (BPS/043-35-832/17). Przytoczyłem odpowiedź MG MiŻŚ oraz zapytałem, czy Morski Oddział Straży Granicznej uczestniczy w akcjach podejmowania zwłok z morza, czy funkcjonariusze posiadają odpowiednie kompetencje oraz czy rybacy oraz armatorzy mogą domagać się od Morskiego Oddziału Straży Granicznej interwencji i podjęcia zwłok lub szczątków ludzkich w przypadku ich odnalezienia. W odpowiedzi MSWiA już na wstępie wskazało, że jednostki pływające Morskiego Oddziału Straży Granicznej nie są przystosowane do podejmowania i transportu zwłok lub szczątków ludzkich, brakuje im sprzętu, a funkcjonariusze nie posiadają odpowiednich kompetencji. MSWiA przytoczyło interpretację, według której ta wrażliwa kwestia powinna podlegać Policji oraz prokuratorze – organom, które według wcześniejszej odpowiedzi MG MiŻŚ nie posiadają odpowiedniej infrastruktury w polskich portach, aby odpowiednio reagować na zdarzenia odnajdywania zwłok i szczątków ludzkich w morzu. Podsumowując, MSWiA nie widzi możliwości przypisania zagadnienia podejmowania i transportu zwłok Straży Granicznej, której jednostki musiałyby zostać do tego przystosowane, a dodatkowo byłyby wyłączone z eksploatacji w celu dezynfekcji, co osłabiałoby operacyjność formacji.

Jednocześnie, także na 35. posiedzeniu Senatu w dniu 24 lutego 2017 r., złożyłem oświadczenie skierowane do ministra zdrowia Konstantego Radziwiłła (BPS/043-35-833/17), w którym zapytałem o prace międzyresortowego zespołu do spraw opracowania koncepcji nowej ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, w której powinny znaleźć się odpowiednie zapisy dotyczące poruszanej przeze mnie kwestii. W odpowiedzi otrzymałem jedynie informację, że konkretne rozwiązania prawne, przygotowywane w projekcie ustawy, zostaną przedstawione w trakcie trwania konsultacji publicznych. Nie podano żadnej daty, żadnych szczegółów, nie przedstawiono mi żadnych efektów prac zespołu powołanego 28 października 2015 r.

W związku z tym zwracam się do Pani Premier z prośbą o przyjrzenie się delikatnej i trudnej kwestii podejmowania zwłok i szczątków ludzkich, które unoszą się na powierzchni wód morskich lub zostały wyłowione w sieciach rybackich. Stan prawny, jak pokazuje przedstawiony przeze mnie przegląd moich interwencji, jest dramatyczny – kolejne resorty oddalają od siebie odpowiedzialność za tę kwestię. Trudno o chociażby informację, na jakim etapie i w jakim kierunku prowadzone są prace dotyczące zmian ustawy i przyjęcia w niej odpowiednich założeń regulacyjnych. Choć sprawa może wydawać się błaha z punktu widzenia legislacyjnego, jest wielkim kłopotem dla osób zajmujących się pracą na morzu.

Czy Pani Premier może wpłynąć na przyspieszenie prac związanych z uregulowaniem poruszanej przeze mnie kwestii? Czy możliwe jest przyjęcie tymczasowych rozwiązań, które regulowałyby tryb postępowania w przypadku znalezienia zwłok i szczątków ludzkich w morzu, tj. wyznaczenie służb odpowiedzialnych za

interwencję w tych przypadkach? Być może potrzebna jest inicjatywa ustawodawcza Senatu RP?

W imieniu wszystkich osób, których dotyczy ten temat, proszę o odpowiedzi na pytania i zainteresowanie się sprawą.

Z wyrazami szacunku
Kazimierz Kleina